T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/27
KARAR NO : 2026/113
KARAR TR : 09/03/2026

ÖZET: 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu'nun 6. maddesinin beşinci fıkrasına aykırılık nedeniyle, aynı Kanun'un 7. maddesinin birinci fıkrası (f) bendi uyarınca verilen idari para cezasına karşı yapılan itirazın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : O. Ö.
Davalı : Tarım ve Orman Bakanlığı
Vekili : Av. O. Ç.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Tarım ve Orman Bakanlığı Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığının 07/08/2025 tarih ve …20481889 sayılı idari yaptırım karar tutanağı ile, Seyhan İlçe Emniyet Müdürlüğü ekiplerince 06/07/2025 tarihinde yapılan denetimler sırasında, davacıya ait işyerinde 23:40 sıralarında alkollü içki satıldığının tespit edildiğinden bahisle, davacı adına 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu'nun 6. maddesinin beşinci fıkrasına aykırılık nedeniyle 7. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile aynı maddenin dördüncü fıkrası uyarınca 491.122 TL idari para cezası verilmiş, durum 12/08/2025 tarihli ve …20533878 sayılı tebliğ mazbatası ile davacıya bildirilmiştir.

2. Davacı, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Adana 6. Sulh Ceza Hakimliğinin 09/10/2025 tarih ve D.İş No. 2025/9670 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın idari yargı yerince çözümlenmesi gerektiği gerekçesiyle, 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu'nun 6/5 maddesi gereğince idari yaptırım kararına karşı idari yargı yoluna başvurulabileceği anlaşılmakla, hakimliklerinin görevsizliğine kararı vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... Tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; 4250 sayılı ispirto ve İspirtolu İçkiler inhisarı Kanununun 6. maddesinin 5. Fıkrasına aykırılık eyleminden başvuran hakkında Tarım ve Orman Bakanlığı Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığının 12/08/2025 tarih ve E-366112508-483.03.03-20533878 sayılı 491.122,00 Türk Lirası Türk lirası idari para cezalarına karşı yasa yoluna başvurulmakla, başvuranın ve kararın niteliği, başvuru ve karar tarihi ile başvuru dilekçesi içeriğine göre, dosya incelendi, gereği düşünüldü.*
>
> *Başvuran hakkında 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 6. maddesinin 5. fıkrasına aykırılık eylemi nedeniyle idare tarafından idari yaptırım kararı uygulandığı, muteriz nezdinde itiraz edildiği; dava dilekçesi incelendiğinde itiraza konu aykırılığın 4250 sayılı Kanununun 6/5 maddesine aykırı olarak 22:00-06:00 saatleri arasında perakende alkollü içki satışı yapma nedeniyle yaptırım uygulandığı görülmekle; Uyuşmazlık Mahkemesinin; 2021/548 Esas 2021/594 Karar sayılı ilamı göz önüne alındığında ve 4250 sayılı ispirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 6. maddesinin 5. fıkrası uyarınca 'Bu Kanun hükümlerine göre verilen İdarî yaptırım kararlarına karşı 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir. Ancak, idare mahkemesinde dava, işlemin tebliği tarihinden itibaren*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden s4EJ4uv - dKHJtoj - r/cW6Fh - X0AbDM= ile erişebilirsin

onbeş gün içinde açılır. İdare mahkemesinde iptal davası açılmış olması, kararın yerine getirilmesini durdurmaz.' düzenlemesi uyarınca; görevli Mahkemenin idare Mahkemesi olduğunun, görev kuralları kamu düzenine ilişkin olup uyuşmazlığın idari yargı mahkemesince çözümlenmesi gerektiği anlaşıldığından ... "

4. Bu kez davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B İdari Yargıda

5. Adana 3. İdare Mahkemesi 25/11/2025 tarih ve E.2025/1744, K.2025/1945 sayılı kararı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi uyarınca davanın yetki yönünden reddine, dava dosyasının yetkili Ankara İdare Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

6. **Ankara 21. İdare Mahkemesi 14/01/2026 tarih ve E.2026/32 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle dava dosyasının 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... 5.Olayda, davanın, saat 22:00-06:00 saatleri arasında alkollü içki satıldığı ileri sürülerek verilen idari para cezasının iptaline ilişkin olarak açıldığı, bu eylemin 4250 sayılı Kanun'un 6. maddesinin beşinci fıkrasıyla yasaklandığı, ne tutarda idari para cezası verileceğinin de aynı Kanun'un 7. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendinde düzenlendiği, bu durumda davaya konu idari para cezasına dayanak olan Kanun'un 4250 sayılı Kanun olduğu ve olay tarihi itibariyle 4250 sayılı Kanun'da da idari para cezalarına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemenin yer almadığı anlaşılmıştır.

6. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

7. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 4250 sayılı Kanun uyarınca verildiği ve 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4250 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır..."

7. Ankara 21. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dava dosyası, ekinde adli yargı UYAP çıktıları ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

8. 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu'nun 6. maddesinin beşinci fıkrası şöyledir:

"(Mülga: 11/1/2001-4619/5 md.; Yeniden düzenleme: 24/5/2013-6487/2 md.)

Alkollü içkiler, otomatik satış makineleri ile satılamaz, her nevi oyun makineleri veya farklı yöntemlerle oyun ve bahse konu edilemez. Bu ürünler basın ve yayın yoluyla tüketicilere satılamaz ve posta ile satış yöntemi kullanılarak gönderilemez. Alkollü içkiler, 22:00 ila 06:00 saatleri arasında perakende olarak satılamaz."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden s4EJ4uv - dKHJtoj - r/cW6Fh - X0AbDM= ile erişebilirsin

9. 4250 sayılı Kanun'un *"Cezalar"* başlıklı 7. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile maddenin dördüncü fıkrası şöyledir:

"(Mülga: 27/3/1969-1137/37-1 md.; Yeniden düzenleme: 24/5/2013-6487/3 md.)
f) (Ek:28/10/2020-7255/1 md.) Beşinci fıkrasının üçüncü cümlesindeki yasağa aykırı hareket edenlere, altmış beş bin Türk Lirasından üç yüz yirmi bin Türk Lirasına kadar,
idari para cezası verilir.
...
Birinci fıkranın (a), (ç), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen idari para cezalarını vermeye Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu, televizyon ve radyolara uygulanacak idari para cezalarını vermeye Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, birinci fıkranın diğer bentlerinde yer alan idari para cezalarını vermeye mahalli mülki amir yetkilidir..."

10. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)
(1) Bu Kanunun;
a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,
b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,
uygulanır"

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 09/03/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dava dosyasının ekinde adli yargı UYAP çıktıları ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, 4250 sayılı Kanun'un 6. maddesinin beşinci fıkrasına aykırı olarak *"22:00-06:00 saatleri arasında perakende olarak alkollü içki satışı"* yaptığı nedeniyle aynı Kanun'un 7. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile aynı maddenin dördüncü fıkrası hükmü uyarınca Tarım ve Orman Bakanlığı Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığınca verilen 491.122 TL idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden s4EJ4uv - dKHJtoj - r/cW6Fh - X0AbDM= ile erişebilirsin

15. Olayda, davanın, saat 23:40 sıralarında alkollü içki satıldığı ileri sürülerek verilen idari para cezasının iptaline ilişkin olarak açıldığı, bu eylemin 4250 sayılı Kanun'un 6. maddesinin beşinci fıkrasıyla yasaklandığı, ne tutarda idari para cezası verileceğinin de aynı Kanun'un 7. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendinde düzenlendiği, bu durumda davaya konu idari para cezasına dayanak olan Kanun'un 4250 sayılı Kanun olduğu ve olay tarihi itibariyle 4250 sayılı Kanun'da da idari para cezalarına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemenin yer almadığı anlaşılmıştır.

16. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

17. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 4250 sayılı Kanun uyarınca verildiği ve 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4250 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 21. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile Adana 6. Sulh Ceza Hakimliğinin 09/10/2025 tarih ve D.İş. No. 2025/9670 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 21. İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile Adana 6. Sulh Ceza Hakimliğinin 09/10/2025 tarih ve D.İş. No. 2025/9670 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

09/03/2026 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
YAŞAR	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden s4EJ4uv - dKHJtoj - r/cW6Fh - X0AbDM= ile erişebilirsin